

M.Ed. Semester - 1 (CBCS) Examination

Nov/Dec - 2022 [NEW COURSE]

PSYCHOLOGY OF LEARNING & DEVELOPMENT(CORE/ELECTIVE)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

વિભાગ-1

પ્રશ્ન-1 નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નના જવાબ (પ્રત્યેક જવાબ આશરે 750 શબ્દોમાં) લખો. (20)

1. વૃદ્ધિ અને વિકાસ વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરી વિકાસના સિદ્ધાંતો સમજાવો.
2. હલનો અધ્યયન સિદ્ધાંત સમજાવો.
3. વિકાસના વિવિધ તબક્કાઓ જણાવી તે તબક્કાઓના મહત્વનાં લક્ષણો લખો.

પ્રશ્ન-2 (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નના જવાબ (પ્રત્યેક જવાબ આશરે ૧૨૫ શબ્દોમાં) લખો. (10)

1. તરુણાવસ્થામાં બાળક કઈ કઈ સમસ્યાઓ અનુભવે છે?
2. અધ્યયન પર અસર કરતા વિવિધ પરિબલો સમજાવો.
3. શાસ્ત્રીય અભિસંધાન અને કારક અભિસંધાન વચ્ચેનો સામ્ય-ભેદ સ્પષ્ટ કરો.

પ્રશ્ન-2 (બ) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ લખો. (05)

1. 'પ્રયત્ન અને ભૂલનો સિદ્ધાંત' કોણે આપ્યો?
2. 'સ્કીમા' એટલે શું?
3. તરુણાવસ્થા સંદર્ભે શિક્ષકની બે ભૂમિકાઓ લખો.
4. પિયાજેના સિદ્ધાંત અનુસાર જ્ઞાનાત્મક વિકાસનો ચોથો તબક્કો કયો છે?
5. કારક અભિસંધાન સિદ્ધાંતની કોઈ એક પૂર્વધારણા લખો.

વિભાગ-2

પ્રશ્ન-3 નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નના જવાબ (પ્રત્યેક જવાબ આશરે 750 શબ્દોમાં) લખો. (20)

1. ઓલપોર્ટનો વ્યક્તિત્વનો સિદ્ધાંત વર્ણવી તેના ફલિતાર્થો જણાવો.
2. ધ્યાનની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી તેના પર અસર કરતાં પરિબલો વર્ણવો.
3. 'અધ્યાપન પ્રતિમાન' એટલે શું? કોઈ એક અધ્યાપન પ્રતિમાન સમજાવો.

પ્રશ્ન-4 (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નના જવાબ (પ્રત્યેક જવાબ આશરે ૧૨૫ શબ્દોમાં) લખો. (10)

1. વ્યક્તિત્વ વિકાસના વિવિધ તબક્કાઓ વર્ણવો.
2. અનુકૂળિત વ્યક્તિની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
3. માનસિક સ્વાસ્થ્યની જાળવણી માટેના ઉપાયો જણાવો.

પ્રશ્ન-4 (બ) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ લખો. (05)

1. હોવાર્ડ ગાર્ડનરે લખેલા પુસ્તકનું નામ જણાવો.
2. બુદ્ધિની કોઈ એક વ્યાખ્યા લખો.
3. કોઈ એક મનોવિજ્ઞાનિકનું નામ અને તેણે આપેલા વ્યક્તિત્વના પ્રકારો લખો.
4. એડવાન્સ ઓર્ગેનાઇઝર મોડલ કોણે આપ્યું છે?
5. મનોવિજ્ઞાનના પિતા તરીકે કોનું નામ લેવામાં આવે છે?

ENGLISH VERSION

SECTION-1

Que-1 Answer any two from following questions. Each answer should be in about 750 words. (20)

1. Clarify the difference between growth and development and explain the principles of development.
2. Explain Hull's theory of learning.
3. State the various stages of development and write the important features of those stages.

Que-2(A) Answer any two from following questions. Each answer should be in about 125 words. (10)

1. What problems does a child face during Adolescence?
2. Explain the various factors affecting learning.
3. Explain the similarities and differences between classical conditioning theory and operant conditioning theory

Que-2(B) Answer following questions in very brief. (05)

1. Who gave the 'trial and error theory'?
2. What is a 'schema'?
3. Write two roles of a teacher in the context of Adolescence.
4. What is the fourth stage of cognitive development according to Piaget's theory?
5. Write any one assumption of operant conditioning theory.

SECTION-2

Ques-3 Answer any two from following questions. Each answer should be in about 750 words. (20)

1. Describe Allport's theory of personality and state its implications.
2. Explain the concept of attention and describe the factors affecting it.
3. What is a model of teaching? Explain any one model of teaching.

Que-4(A) Answer any two from following questions. Each answer should be in about 125 words. (10)

1. Describe the various stages of personality development.
2. State the characteristics of adjusted person.
3. State the techniques for maintenance of mental health.

Que-4(B) Answer following questions in very brief. (05)

1. Name the book written by Howard Gardner.
2. Write one definition of intelligence.
3. Name one psychologist and the personality types given by him.
4. Who gave advance organizer model?
5. Who is known as the 'father of psychology'?
